

Remarque préliminaire:

La présente synthèse reprend de manière brute et non commentée les observations faites, les discussions menées et les recommandations formulées au cours des quatre soirées d'information sur la thématique de la représentation des hommes et des femmes, et plus particulièrement la sous-représentation des femmes, dans la prise de décision politique au niveau local au Luxembourg.

Ces soirées ont été organisées au courant des mois de mai et de juin 2016 respectivement à Marnach, Steinsel, Dudelange et Berdorf par le Ministère de l'Égalité des chances, en étroite collaboration avec le Syndicat des Villes et Communes Luxembourgeoises (Syvicol).

ALS KANDIDAT(IN)

2

1. Perséinlech Viraussetzungen
2. Perséinlecht a familiärt Ëmfeld
3. Strukturell Viraussetzungen
4. Kommunikatioun, Formatioun a Politik

ALS GEWIELTE POLITKER(IN)

5

1. Perséinlech Astellung zur politesch neier Roll
2. Sech di néideg Kompetenzen uneegen
3. Parteilpolitik soll am Hannergrond stoen

ALS MENTOR(IN)

8

1. Am Ëmgang mat anere Leit
2. Séng Dossierë gutt kennen
3. Kritik astieche léieren
4. „Falen“ gehéiert dozou

IDDEEN FIR D'ZUKUNFT

10

1. JUGEND usprieche
2. NETWORKING MAM BIERGER
3. MEI FORMATIOUNEN ubidden
4. BETRIBER sensibiliséieren
5. Strukturell Ännerungen diskutéieren

ZITATER

12

ALS KANDIDAT(IN)

Wat fir Iddien kenne Fraen als Kandidatinnen anere Frae mat op de Wee ginn? Wéi soll de Frae méi bewosst gemaach ginn wou hier Stärken leien? Wat fir Aktiounen sollten spezifesch ënnerholl ginn fir méi Fraen zu enger Kandidatur an der Gemengepolitik ze bewegen?

1. Perséinlech Viraussetzungen

- De Steen deen alles un d' Rulle bréngt heescht „**Motivatioun**“ an de Wëllen séng Gemeng mat ze gestalten an och Saachen wëllen ze änneren; den Ausléiser ass dacks ee **konkrete Projet** fir deen een sech wëll abréngen a fir deen een e **perséinlecht Uleies** huet. An der Gemengepolitik geet et jo meeschtens ëm ganz konkret Saachen, wat de Fraë ganz dacks besonnesch läit. Hei kann een dann och séng Kréativitéit asetzen;
- Méi wichteg wéi all spezifesch Fackkompetenz ass de **Virwëtz an d' Loscht mat Leit a fir Leit ze schaffen**, hinne nolauschteren an se eescht huelen. Virun allem ass et wichteg gären op Leit duerzegoen, Et soll een „Interessi wise, gesonde Menscheverstand asetzen a selwer mat upake wëllen;
- D'Fraen hun hei e Vuirdeel fir als Kandidatinnen besser unzekommen: si sin manner kategoresch, hu méi **Sensibilitét** a verbannen Themen aus dem Alldag besser mat der Politik. Dat heescht awer net datt een sech net och soll kënnen duerchzetzen wa néideg : gebraucht gin mol méi, mol manner **breed Schëlleren** an och alt mol staark Eelbéi;

- E grouse Wert gëtt op **Authentizitéit** geluecht: ët gëtt gesot Fraen hätten aaner (sozial) Kompetenzen wéi Männer, sie hätten eng aner Approche, hätten en anere Genre fir op d'Leit duerzegoën an fir Dossierën unzepaken ;
- D'Fraen hunn zu villen Themen eng aner Approche wéi d'Männer, si si méi emotional an interesséiere sech éischer fir déi sozial Aspekter, manner fir technesch a finanziell Sujeten. Eng **méi emotional** Approche kann hëllefeng eng Diskussioun ze beräicheren. Méi Fraen an der Gemengepolitik wäeren eng Plus-value fir d'Gesellschaft;
- Et ass wichteg séng **eegen Identitéit** als Fra an der Politik ze fannën: d'Fraen si nët déi besser Männer a sollen och nët probéieren sech no éischer als „männlech“ definéierte Muster ze verhalen; ë „Copy-paste“vum männleche Viirbild ass keng gudd Alternative;
- Et muss ee fort kommë vum Usproch, **perfekt** mussen ze sinn fir Gemengepolitik kënnen ze maachen. Et soll een net ze vill streng mat sech selwer sinn; Fraen gin enger Saach allgemeng méi op de Fong, dat ass heiansdo awer e Nodeel, well se dann ze perfektionistesche a gewëssenhaft sin. 80% geet och duer! Net ze vill perfekt wëllen ze sinn als Kandidatin heescht och, datt een kann **akzeptéiere net gewielt ze gin**. Dat gehéiert zum politesche System mat dobäi.

2. Perséinlecht a familiärt Ëmfeld

- “Rollendenken” blockéiert den Développement : Fraen déi sech politesch engagéieren gi gesellschaftlech stigmatiséiert well hiert Ëmfeld dacks d' Fra méi am familiären Ëmfeld gesäit; dese Stigma hëllt lues a lues of mam Generatiounswiessel wou och Männer verstärkt als Pappen an der Ëffentlechkeet optrieden;
- Et ass schwiereg d'Mandat an der Politik mat berufflechen a familiäre Verflechtungen ze verbannen. D'Reuniounen an aner Aktivitéite vun der Gemeng fannen dacks owes statt, wat et schwéier mécht, si mat der Famill ze kombinéieren. Hei kéinten d' Gemenge kuerzfristeg drop agoën;
- Vill Fraë fänken eréischt spéit mat der Politik un, wann d'Kanner méi grouss sinn;
- Eng **gutt Organisatioun** ass eng Viraussetzung fir Beruff/Famill a Politik ënnert een Hutt ze kréien;
- D'Aarbecht an der Gemengepolitik, zemoos am Schäfferot, ass **zäitopwänneg**. Et ass dofir wichteg, vum Beruff an och vun doheem aus genuch Zäit mat ze bréngen. Am anere Fall ass d'Gefor grouss, iwweverduert an onzefridden ze ginn;

- de berufflechen a familiäre Background spillt nëmme bedingt eng Roll an der Politik: all **Liewenserfahrung** ass eng Beräicherung a kann als solch am Kader vun engem politeschen Engagement genotzt gin;
- Eng **Ënnerstëtzung vum Partner** ass essentiell; d'Männer si méi wéi fréier bereet, „zeréckzestoën“ fir hire Fraën eng politesch Carrière ze vereinfachen.

3. Strukturell Viraussetzungen

- Majorz- a Proporzsystem hunn allebéid hir Vir- an Nodeeler. Am Majorzsystem ass een à priori lass geléist vum parteipoliteschen Zwang. Op der anerer Säit léisst de Majorzsystem deen eenzelne méi eleng;
- am Proporzsystem huet een iwwert d'Partei / d'Equipe mat der een zesummen untrëtt, Leit zur Säit, déi een ënnerstëtzen während der Campagne an der Ausübung vum Mandat. Och iwwert d'Aarbecht an der Partei kann ee sech op d'Gemegepolitik virbereeden, éier ee fir d'éischte Kéier kandidéiert. Et ass dofir wichteg, dat déi lokal Sektounë vun de Parteien hir Memberen informéieren an abannen. D'Partei muss also keen Hindernis, mee kann au Contraire eng Hëllef sinn. Leider kënnt et viir, datt een e (negative) Stempel vun der Partei opgedréckt kritt;
- Am Kader vun de Gemengewahlen sollt een di classesch Rollen vun de Parteiën a Fro stellen; dacks sin d'Parteiprogramme net wirklech unzéiend, a souguer oft inhaltlech „indigeste“;
- Et sollt ee sech bewusst gin, datt Gemegepolitik anescht am ländleche Raum wéi an enger Stad ka sin.

4. Kommunikatioun, Formatioun a Politik

- Fraën hun eng Tendenz ze soen, si wäeren éischer zoufälleg an d'Politik komm, well sie gefrot goufen, eng Rei hun der och eemol oder e puer Mol nee gesot wéi se gefrot gi sin: d'Fro stellt sech hei ob ët nët un der Zäit wär de Fraën de Message ze gin méi eng **aktiv Haltung** anzehuelen an sech selwer ze manifestéieren;
- Et weess een net genuch, wourop ee sech aléisst, wann ee kandidéiert. Dofir sollte Méiglechkeete geschaaft ginn, sech scho virun de Walen iwwert d'Funktionnement vun enger Gemeng ze Informéieren. D'Meenunge si gedeelt doriwwer, op dat an de Gemengen (z.B. a Form vun enger Aart Porte ouverte) oder op nationalem Plang sollt stattfannen;
- Politik gëllt als „**knaschtegt Geschäft**“, fir dat ee „muss gemaach sinn“. Dat hält éischer d'Fraë wéi d'Männer dovun of, sech z'engagéieren. Et wier wichteg, den Image vun der (Gemenge-)Politik ze verbessern;

- Nieft den politeschen Acteuren um Terrain, sollt een och oppassen wéi d'Medien Fraën an der Politik duerstellen. Gin si hei net och benodelegt?

ALS GEWIELTE POLITKER(IN)

Wat fir Messagen kann ee Fraë mat op de Wee ginn wann se bis gewielt sin? Wéi sollen si als frësch gewielte Politikerinnen virgoen? Wat fir Prioritéiten setzen an wat fir Limiten sollte si sech selwer ginn? Wéi réagéieren op di eenzel Situatiounen?

1. Perséinlech Astellung zur politescher neier Roll

- Wann een eppes **konkret** erreecht huet, wann een ee Projet mat realiséiert huet, bréngt dat engem eng grouss Satisfaktioun;
- **Verantwortung** kënnen ze droen, ass eng ganz positiv Erfahrung;
- Fraën sin predestinéiert Gemengepolitik ze maan opgrond vun hieren „**Managerkompetenzen**“ mat denen se ë Stot an eng Famill geréieren;
- Et muss een **gutt organiséiert** sin a kënnen Prioritéiten setzen: et kann een nët iwerall sin an alles maan a wann een de Leit dat erklärt verstin se ët och;
- An deene meeschte Gemengen ass et net sou, dat **d'Chargen am Schäfferot** thematesch opgedeelt sinn, mee d'Decisiounë ginn zesumme geholl. Doduerch entsteet **manner Drock** fir den eenzele Member;
- E laangen Otem/**Ausdauer** si wichteg: ët därf een nët beim éischten Echec opgin an nie ophalen no **Kompromësser/Léisungen** ze sichen;
- Aktiounen fir méi Fraën an d'Politik ze kréien mussen méi **laangfristeg** ugeluecht ginn an net nëmmen déi nächst Wahle viséieren;
- **Fehler** sinn erlabt an der Politik an ët léiert een doraus, den Emgang mat negativen Erfahrungen bleiwt nët aus mee am Allgemengen geet een gestärkt aus esou schwéieren Phasen eraus;
- **Emgang matt Kritik**: de Feed-back vun de Bierger ass hei extrem wichteg. Och negativ Kritik gehéiert zu dem Feed-back an also och zum Alldag („et kann een ganz selten jiddereen an senger Gemeng zefridde stellen“), et ass awer wichteg dass d'Kritik objektiv an inhaltech bleiwt, am Idealfall och konstruktiv ass: wann dat nët de Fall ass an een als Mënsch, an senger Perséinlechkeet, ugegraff gëtt soll a muss een sech wieren;

- Speziell fir Politiker ass et ganz wichteg net all Kritik zevill perséinlech ze huelen. Perséinlech **Attacken** („ënnert der Gürtellinn“) di wéi, mee mat der Zäit léiert een, se net méi u sech erukommen ze loossen;
- Et kritt een **net alles ëmgesat**, wat een sech virhëlt, dat muss een akzeptéieren;
- **Konflikter** kënnen entstoën, wann een net mat deenen anere Parteimemberen d'accord ass op engem bestëmmte Punkt. Allerdéngs loossen esou Froën sech an der Praxis an der Gemenge-Parteipolitik dacks op enge pragmatesch Art a Weis léisen;
- Wann d'Chimie ënnert de Leit am Gemengerot/Schäfferot net stëmmt, ka Gemengepolitik och emol eng negativ Erfahrung sinn. Mee kollegial a frëndschaftlech **Relatiounen** mat politeschen (Partei)gëigner sin och keng Seltenheet: Et ass och net esou dass d'Männer all de Fraën an der Politik feindlech gesënnt wäeren. Dacks gi positiv Impulser fir Fraën och vu Männer aus;
- D'Fro ob Fraën a Männer en aneren **(Féierungs)stil** hun bleiwt zum Deel onbeäntwert: wichteg ass dass jiddereen, ob Fra oder Mann, sech selwer trei bleiwt a seng Talenter a Kompetenzen optimal astetzt ouni sech dobaï ze verbéien;
- Di **eege Limite kenneléieren**: och wann een 24 Stonnen am Dag Lokalpolitiker ass, ass et noutwendeg streng Grenzen ze zéien tëschent sengem politesche Mandat a sengem Beruf respektiv och sengem Privatliewen;
- Eng politesch Kandidatur ass **net den eenzegen wichtigen Schratt am Liewen**: anerer (vill méi laangfristeger) si scho geholl wéi d'Studien- an d'Berufswiel, d'Partnerschaft oder Kanner kréien, firwat also sech bäi enger zousätzlecher Herausfuerderung esou schwéier dinn, d'autant plus dass een ka séngem politeschen Engagement (am Contraire zu aneren) zu all Moment en Enn setzen?

2. Sech di néideg Kompetenzen uneegen

- Et ginn eng ganz Partie Méiglechkeeten, fir sech déi Kompetenzen unzëeegen déi engem eventuell nach fehlen: **Formatiounen** iwwert d'Gesetzgebung déi d'Gemenge betrëfft (SYVICOL), Couren/ Coaching a Beräicher wéi Perséinlechkeetsbildung, Rhetorik, Ëmweltbewosstsinn (Parteien); sech Hëllef bei anere siche goen (Parteien, Kollegen, Gemengeverwaltung, Ministären, SYVICOL...);
- Den **Austausch** ënnerteneen ass als ganz wichteg beschriwwe gin: regelmässeg Treffen ënnert weibliche Mandatairen gëtt et just um Niveau vun de Buergermeeschteschen, eng gewëssen Demande besteet awer och

um Niveau vun de Schäfteinnen an haaptsächlech um Niveau vun de Conseillèren aus de Majorzgemengen. Esou eng Measure kéint och ausgläichend wierkend zum Fakt dass d'Männer dacks „um Comptoir am Bistro“ no de Sätzungen Themen verdéiwe kënnen wou Fraen dann aus familiäre Grënn dacks ausgegrenzt sinn;

- opgrond vun der Complémentaritéit téschent Männer a Fraen ass et wichteg dass béid Geschlechter sech géigesäitig ënnerstëtzen: wann de Wunsch besteht, soll och ee sougenannten „**Cross-mentoring**“ kënnen fonctionnéieren wou d'Geschlecht vum Mentor an vum Mentee en aanert ass;
- Et ass een nie aleng als Gemengepolitikerin: an de Proporzgemengen huet ee jo souwisou de Support vun sénger Fraktioun a vu sénger Partei mee och an de Majorzgemengen fënnt een **Ennerstëtzung**, notamment bei de Gemengeservicer- a Fonctionnaires, awer och bei de Ministèren, Verwaltungen a beim Syvicol;
- E politescht Amt ass en endlose **Léierprozess** : e Politiker wiisst no an no an säin Amt eran: et muss een nët alles kënnen mee bereet sin alles ze léieren ;
- Iwwert d'Fro, ë „**Beruffsbuergermeeschter**“ och a méi kleng Gemenge wéi haut anzeféieren, ginn d'Meenungen auserneen. Engersäits gëllt och hei d'Argument dat d'Indemnitét fir Leit, déi gutt verdéngen, dissuasiv ass. Anerersäits géif et begréisst, well et doduerch vill méi einfach géif ginn, Zäit fir d'Gemengepolitik a Verbindung mat der Famill ze fannen, ouni dobäi nach ëmmer u seng Aarbecht denken ze müssen

3. Parteipolitik soll am Hannergrond bleiwen

- Demokratie viru Partei/Parteipolitik trëtt an den Hannergrond : a punkto Neutralitéit ass de Majorzsysteme e Viirdeel; Parteiën sin net esou wichteg an der Gemeng; perséinlech Initiativë sin gefrot a Politik fir d'Bierger ze maachen; et schafft een an der Politik weder fir sech nach fir Partei oder fir séng Equipe mee eenzeg an eleng **fir de Bierger** an zwar fir all Bierger an nët nëmme fir séng Wieler oder Unhänger: den Intérêt vun der Gemeng an der gesamter Populatioun muss ëmmer un éischter Stell stoën;
- Et gouf dacks betount, dass an de Gemengen, och an de Proporzgemengen, d'Parteipolitik eigentlech nët virrangeg ass: vu dass grouss Projet'en notamment am Beräich vun der Infrastruktur (Schoulen, Maisons-relais, Stroossen,...) mussë realiséiert gin ass et just nach eng Fro vum wéi an do gëtt idealerweis dee breedméiglechste Konsenz gesicht, dacks och zesummé mat der Oppositioun;

D'**Oppositionsaarbecht** ass iwregens vun enger Rei Témoins als ganz interessant beschriwwe gin wëll se engem erlaabt all séngen Iddiën fräië Laf ze loossen a gëtt och als gudden „Einstieg“ an d'Politik a wertvoll Preparatioun op d'Iwerhuelë vu Responsabilitéit beschriwwen;

- En Equiliber tëschent Fraën a Männer am Gemengerot/Schäfferot, huet ee positiven Impakt op d'**Aarbechtsklima**;
- D'Fro ob de Gemengenniveau d'Sprangbried ass fir an d'**Nationalpolitik** oder d'Endstatioun duerstellt, muss finalement jiddereen fir sech selwer beäntweren: vill Politiker déi Mandater cumuléieren respektiv op verschidden Niveauën hun/haten (Chamber, Regiirung) beschreiwen hiert Gemengemandat awer als dat wat hinnen déi meeschte Freed gemaach huet;

ALS MENTOR(IN)

Wat fir Rotschléi kënnen Politiker(innen) Fraë mat op de Wee ginn fir hinnen bei enger politescher Karrièr ze hëllefen? Wou kënnen si konkret hier Erfahrungen abrëngen? Firwat ass et wichteg, datt Fraë Fraën an der Gemengepolitik beroden? Hei eng éischt Checklescht.

1. Op wat muss ech oppassen am Ëmgang mat anere Leit?

- **Positiv Haltung** : et soll ee probéieren, esou wäit et geet **kollegial a konstruktiv** mat den anere Gemengevertrieder zesummeschaffen, well dat affektéiert d'Qualitéit vun der Aarbecht positiv;
- Et gëtt **keng „Tabu“-themen**: all Fro muss kënnen gestalt gin an als Mentor soll een hëllefen op all Fro eng Äntwert ze sichen;
- Et ass wichteg ze weisen, dass PolitikerInnen ganz normal BiergerInnen sin an dass jiddereen ka Politik maen. Et ass **näischt „elitäres“** et MUSS een net an eng Famill vu Politiker eragebuer ginn fir matzeschaffen;
- Et brauch ee **keng spezifesch Viirkenntnisser**. Et ass een net eleng, et gëtt ëmmer Leit aus der Politik oder vum Personal, déi engem kënnen virunhëllefen;
- Et hëlleft, éier ee sech opsetzt, schonn eng gewësse Bekanntheit ze hunn.
- **Selbstsécher optrieden** :
 - Et soll een als Gemengepolitikerin,, ee selwer sinn“ mat sénge Stärkten a Schwächten. D'Bierger verzeien engem och emol eng Schwächt;

- D’Fraën hunn d’Tendenz sech vill Froen ze stellen / sech selwer a Fro ze stellen /ze fäerten dass se net gutt genuch sinn; et ass besser no vir ze kucken an d’Saachen einfach unzepaken, wéi ze vill ze reflektéieren;
Besonnesch di jonk an nei Leit kënnen do frësche Wand an nei Iddiën mat erabrénge;
 - Wann ee bis gewielt ass, wiisst een an déi nei Roll eran, et ass eng perséinlech Beräicherung;
 - Sech selwer trei bleiwen, ee laangen Otem hunn, sinn Qualitéiten déi vu Virdeel sinn an der Gemengepolitik;
 - Et muss een sech kënnen duerchsetzen, an och emol mat den lelebéi schaffë kënnen, wat fir Fraen dacks vill Iwwerwannung kascht;
- Séng **Dossierë gutt kennen** :
 - Och fir géint Viiruerteeler unzegoen déi souwuel Fraë wéi och Männer hun : „Fraë mussen besser preparéiert sinn wéi Männer“, „Et gött **méi vun de Fraën erwaart** wéi vun de Männer“ ;
- **Kritik astiechë léieren** :
 - Fraën hun eng méi grouss **Ugrëffsfläch** wéi Männer. Fraë fält et méi méi schwéier wéi Männer, mat perséinlecher Kritik eenz ze ginn. Et ass awer eppes wat ee während dem Ausüben vum Mandat léiert fir och méi schlagfäerdeg ze gin;
 - Männer gi méi respektvoll mat Fraën an der Politik em wéi mat anere Männer. Och vum Public gött een als Fra um Buergermeeschterposten manner virulent kritiséiert wéi als Mann.
 - Dat een als Fra net sou sérioux geholl gött wéi als Mann war nach virun enger Generatioun de Fall, haut awer net méi;
 - Och aner Deeler vun der Populatioun, z.B. Jonker mussen mat **Viiruerteeler** kämpfen wat hir Kompetenz ubelaangt; dat soll keen dovunner ofhalen fir sech ze engagéieren;
 - Et muss een **net ëmmer jiddwereen zefriddestellen**, d’Haaptsaach ass, et bleift ee séngen Iddien trei;
 - Et kann een net iwwert alles, wat an der Gemeng um administrativen oder techneschen Niveau leeft zu all Moment informéiert sinn. Virun allem an de klengen Gemengen kritt ee sou Froë gestallt, mee et dierf ee sech doduerch net ënner Drock setzen loossen. D’Bierger verstinn och wann ee seet „**Ech froën dat no**“ an appreciéieren et, dono eng fondéiert Äntwert ze kréien;
 - Wien **perfektionistes**ch ass an ze vill héich Uspréchen u sech selwer stellt, riskéiert frustréiert ze ginn;
- „**Falen**“ gehéiert dozou:
 - Och wann een **Echec** wéih dinn kann, hëlleft en engem ze wuessen;

- Wann een « Trümmerhaufen » entsteet, z.B. wann eng Majoritéit ausernebrécht, geet dat de Fraë méi ënnert d'Haut wéi de Männer; si si méi sensibel.

Männer kënnen besser eng Trennung maachen tëschent dem professionellë/politeschen an dem perséinleche Plang; D'Engagement an d'Politik ass **net definitiv** – et kann een ze all Moment ophalen, wann ee mierkt dat ee sech wierklech net doran wuelfillt.

IDDEEN FIR D'ZUKUNFT

1. JUGEND usprechen

- Et gëtt proposéiert dass vill éischer a vill méi fréi soll iwert Politik an de Schoulen diskutéiert gin, esou gëtt den Interessi bei de Kanner a bei de Schüler schon erwächt a si gesin **POLITIK** méi als eppes Alledeegeleges un. An deem Zesammenhang soll och den Thema „**GENDER**“ méi an der **SCHOUL** thematiséiert ginn. Fir méi Fraën an d'Politik ze kréien, misst ee scho fréi bei de Kanner a Jugendlechen ee Bewosstsinn / en Interessi fir dës zwee Sujeeën suscitieren;
- Et kéint een zum Beispill „**Gemengerot spillen**“ an der Schoul. Pilot-Projeten hu gewisen dass di jonk do zum Deel vill méi Interessi an Engagement weisen wéi ugeholl;
- D'Gemengen kinnten och um politeschen Niveau beim „**Girls-day, Boys-day**“ matmaachen;

2. NETWORKING MAM BIERGER

- D'Gemengen sollë gefrot gin ob si d'accord sin eng „**Porte ouverte**“ ze organisieren, op där d'Bierger kënnen d'Gemeng kucken kommen, bei enger Sëtzung vum Conseil dobäi sin, Atmosphär erliewen (wat zwar ëmmer méiglech ass awer ganz wéineg Bierger maan) an duerno och en **aktiven Austausch** mat de Mandatairen hun;
- Vu dass en Engagement an der Politik dacks beschriwwen gin ass als eng logesch Suite vun Engagementer an anere Beräicher misst een seng Sensibilisatiouns- a Motivatiounsarbecht do verstärken wou engagéiert Fraën sech zesummefannen, sief dat an de Veräiner, an den Elterevereinungen, an anere Beräicher vum Bénévolat oder an de Commissions consultatives vun de Gemengen;
- „**Kommt zu 2 oder 3 am Ufank!**“: Firwat net mol an d'Gemengepolitik eraschnupperen bei Interessi? Et ass jo méiglech Sëtzungen bäizewunnen an esou en Aperçu ze kréien. Dat ass eppes wat een net eleng muss maan, mee et soll ee rouég eng oder zwou gläichgesënnte Frëndinne matbréngen, dann ass een net eleng an et ass méi rassurant zesammen;

- d. **Perséinlech Kontakter pflegen** : Politik kann op villen Niveauën ofschrecken: sief et als Begrëff -> dofir gouf z.B. proposéiert an Zukunft méi vu Geleeënheet ze schwätzen eng Gemeng (mat) ze gestalten, sief et als „Institutioun“ -> dofir ass et wichteg dass d’Bierger/déi potentiell Kandidaten an de perséinleche Kontakt mat aktivë Politiker kënne kommen/bleiwen fir ze gesin dass dat och gewéinlech Leit sin a sief et schlussendlech wat d’Aarbechtmethoden an den Emgank mateneen ugeet -> dofir ass et wichteg dass d’Politiker virufueren hier Erfahrungen (natiirlech virun allem déi positiv) ze deelen an ze weisen dass Politik och Spaass mecht an engem eng perséinlech Zefriddenheet brengt ;
- e. Opgrond vun der Demande fir méi Méiglechkeeten ze kréien sech iwer-oder onparteilech an iwert d’Gemeng eraus auszetauschen kéint d’Méiglechkeet gepréiwte gin eng **Zort „rencontre des éluEs“** ze organiséieren;
- f. Et gouf och als Viirdeel gesinn **d’Diversitéit vun den Ämter** an der Gemengepolitik dem Bierger méi noh ze bréngen, fir opzeweisen wéi villfältig an interessant dat awer ass. Am Fong ass fir jidwieren eppes dobäi, d’Leit mussen et just gewise kréien;
- g. **D’Engagement fir d’Gemeng** vu Leit, déi net direkt kandidéieren, promovéieren (Kommissiounen, Associatiounen, Biergerbedeelegung am Kader vu verschiddene Projeten,...) an och hei Wäert op d’Participatioun vu Fraë leeën, fir deenen, déi nach zécken, méi ee progressive Start ze erméiglechen;
- h. zousätzlech **Workshops** am Hierscht organiséieren, notamment an der Nordstad an zu Déifferdeng.

3. MEI FORMATIOUNEN ubidden

- a. de **Besoin un Informatioun a Formatioun** as ëmmer en Thema : d’Formatioun fir d’Elus déi de Syvicol no de Wahlen organiséiert sin erveduewen a geluewt gin, gläichzäiteg gouf et awer och d’Demande fir esou eng Formatioun (oder op mannst een Deel dovunner) och scho **virun de Wahlen** fir Kandidaten unzebidden (besonnesch grouss ass déi Demande bäi Fraën aus de Majorzgemengen déi nët vum Encadrement duerch eng Partei profitéieren) respektiv och während enger Legislaturperiode fir Leit déi am Kader vu Komplementarwahlen gewielt gin. E genre „Schnupperkurs“ organiséieren;
- b. E **Mentoring System aféieren** fir interesséiert Bierger(innen), iwert deen ee kënnt besser verstoën, wéi d’Gemengepolitik fonctionnéiert;

4. BETRIIBER sensibiliséieren

- a. Fir ze verhënneren dass nëmmen Fonctionnaires an Indépendants sech opsetzen wär ët wichteg d'Patronën aus dem Privatsecteur vun den positiven Säiten vun engem politeschen Engagement vun hieere Mataarbechter ze iwerzeegen.

Et kann hinnen jo och direkt eppes bréngen andeems da konkret Projeten traitéiert kënnen ginn vun deenen de Patron och eppes huet;

5. Strukturell Ännerungen diskutéieren

- a. Et sollt an nächster Zukunft och iwert d'**horaires de travail** (an un éischer Stell d'Horairen vun de Conseilssitzungen) a verschiddenen Gemengen nogeduecht gin fir alle Leit, Fraën a Männer, ët méi einfach ze maan Beruff, Famill a Politik mateneen ze verbannen. . Vill beschäftegt Fraën kéinten zum Beispill och hier Froën am Viirfeld schrëftlech eraginn fir op den Ordre du Jour ze kommen. Dat gëtt plazeweis schon deelweis gemaach;
- b. Sollt een de Seuil vun 3000 Awunner net an d'Luucht setzen fir de **Majorzsystem** an de Gemengen méi ze förderen an d'Hürde vun der Partei ze entkräften?
- c. **Gemengekommissiounen** kënnen ee gutt Sprangbriet sinn fir d'Gemengepolitik. D'Kommissioun an de Gemengen hun net iwwerall dee selwescht Stellewert. Et wier wichteg dat ze ereeche. D'Erfahrungen als Member vun enger Kommissioun sinn allerdéngs ënnerschiddlech: op verschidde Plazen gëtt ganz intensiv an de Kommissiounen geschafft a positiv Initiativen fir d'Zesummeliewen an de Gemeng geholl; op aneren fehlt de Kommissiounen di richteg Unerkennung, a si ginn net wierklech mat agebonnen;
- Missten d'Kommissiounen anescht forméiert gin an opgemaach fir Leit séi sech einfach nëmme wëlle mellen fir ee spezifesch Sujet?
 - Sollt een Ennerscheeder bei der Compositioun vun de Kommissiounen ofschafen an direkt Mandater zouloossen?;
- d. Op ville Plaazen gouf fonnt dass de **Congé politique** misst revideiert/reforméiert gin; D'Zuel vu Stonnen, déi een am Kader vum Congé politique zegutt huet, geet net duer. Leit, déi selbstänneg schaffen, engagéiere sech ausserdeem dacks net an der Politik, well d'Indemnitéit (2x de Mindestloun) net hirem normalen Akommes ugepasst ass;

ZITATER

„Wer nicht wagt, der nicht gewinnt“

„Fraën hun ët nët schwéier, maan sech ët awer heiansdo schwéier“

„Fraë kënnen hiere Mann stoën“
„Politik ass déi schéinsten Erfahrung vu méngem Liewen“
„Learning by doing“
„Il n'est jamais trop tard pour bien faire“
« Just do it » „Maacht et einfach“
„80% geht och duer“
„ et muss Freed maachen“*
„passionéiert un d'Saach erugoen“ Liewensqualitéit an der Gemeng
ass e grousst Thema
„...an der Chamber ass een ee Stär um Fändel. An der Gemeng, do dréit
een de Fändel“
„D'Aarbechtsfelder Bauten a d'Finanzen maache mir haut méi Spaass
wéi déi vu Famill a Kultur“
„ Politik heescht matgestalten“
„Et kann net sinn, datt eng Majoritéit vu Fraën vun enger Majoritéit vu
Männer dirigéiert gett“
„de Lernprozess als Politikerin ass richteg flott. Et därf een net alles ze
komplizéiert maachen“
„Keen ass Spezialist vun allem“
“Fraën zéihe Fraën unn!”
„Fraë stëmme keng Fraën!“
“Et ass net einfach am Ufank, mee et wisst een duerch säin
Engagement!”
„Je ne suis pas là pour ne rien dire!“ (vun enger engagéierter Fra gesot)
„Une représentation sans mixité ne reflète pas la vie réelle dans notre
société!“
« Bei all deem Zäitopwand kritt ee jo awer och eppes amplaz –
d'Satisfactioun fir e Projet, dee réusséiert ass an d'Dankbarkeet vu
beträffene Bierger ! »